

Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR navazuje na sérii urbanistických symposií **Město a region, která se konala v minulých letech.** Nezapomeňte – letošní symposium se koná v Prostějově, v Národním domě na Vojáckově náměstí ve dnech 5. a 6. dubna 2001.

První den symposia bude zaměřen na **úlohu architekta města.**

Druhý den jednání bude věnován věcnému záměru **nového stavebního zákona** v částech územní plánování a územní řízení. Poslední znění věcného záměru vyplývající z výsledků závěrečných projednávání sledujte na internetové adrese <http://www.mmr.cz/cz/zoning/stzakon/stzakon.htm>.

Urbanistické symposium se zahraniční účastí

**ŘÍZENÍ
ÚZEMNÍHO
ROZVOJE MĚSTA**

•

**POSTAVENÍ A ÚLOHA
ARCHITEKTA MĚSTA**

•

**NOVÝ STAVEBNÍ
ZÁKON**

Potřebujeme městské či regionální plánovací kanceláře?

Města (zejména velká) a jejich regiony představují jedny z nejsložitějších dynamických systémů. Těto problematice byla již před více než 30 lety věnována práce Jay W. Forrestera „Urban Dynamics“ (M.I.T. Press, 1969, u nás mimochodem dostupná od roku 1974 v ruském překladu). V současné době jsou ve formě strategických her programy typu SIM CITY běžně dostupné i žákům základní školy.

V české „komunální politice“ nejsou metody modelování vývoje města, jako složitého systému, využívané pro plánování.

Seminář v Prostějově není zaměřen na teoretické souvislosti řízení vývoje měst, ale především na otázky vytváření předpokladů pro jejich aplikace v souvislosti s novou legislativou v oblasti územního plánování.

Vývoj města je v Evropě i v ČR v naprosté většině případů velmi dlouhodobým procesem, ve kterém je období jednoho územního plánu (s návrhovým obdobím cca 15 let) nebo mandátu jedné politické reprezentace (jedno až dvě čtyřletá volební období) nevýznamnou epizodou.

Nemusi tomu však být v případech, kdy se chybným rozhodnutím založí problematická koncepce s možnými dlouhodobými negativními důsledky. Špatným rozhodnutím politiků či úředníků, vystavených v řadě případů masivním tlakům z různých stran společenského a ekonomického spektra, nelze nikdy beze zbytku zabránit. Lze je však omezit soustavnou činností v oblasti analýz a koncepcí vývoje města (regionu), reprezentovanou ve výstupech především různými „plánovacími“ podklady či dokumenty.

Žádoucí je, aby tuto trvalou činnost zabezpečovaly u velkých měst poměrně nezávislé „plánovací kanceláře“, financované z rozpočtu těchto měst (regionů). To pochopitelně nevylučuje jakýkoliv podíl privátních firem či poradců na zpracovávání analýz a koncepcí formou spolupráce či konzultací (včetně účasti exter-

ních odborníků na práci městem zřízených komisí).

Soudobé plánování měst a regionů vyžaduje obrovské množství podkladů (dat) o území nebo k území vztažených, které je nutno nejen pořídit, ale i cyklicky či průběžně aktualizovat.

Tuto v podstatě trvalou a náročnou činnost nemohou pochopitelně vykonávat komunální politici či „městští“ úředníci. Pro svá rozhodnutí by však měli využívat kvalitní analýzy a koncepce „nezávislých“ pracovišť (např. agentur).

Současná legislativa v podstatě nevylučuje jakékoliv formy této činnosti. Ovšem tím, že tyto činnosti nejsou jednoznačně legislativně upraveny, není ani přibližně definován jejich standard.

Nelze se tedy pozastavovat nad tím, že nejen „koncepční výstupy“ (územní a strategické plány, programy rozvoje aj.) jsou mnohdy nesouměřitelné, ale že i datová základna, ze které vycházejí, je často výrazně odlišná jak do struktury informací, tak především jejich kvality (hodnověrnosti).

Počátek třetího tisíciletí, do kterého jsme nedávno vstoupili, bývá nazýván věkem informatiky. V oblasti „řízení“ vývoje (rozvoje) měst však dosud převažuje intuitivní rozhodování nad systémovým přístupem, vycházejícím z kvalitních podkladů. Formulováním a přijetím vhodných legislativních rámců by v oblasti řízení rozvoje měst mohlo být dosaženo značného zlepšení oproti současné situaci, charakterizované přijímáním poměrně značného rozsahu ne zcela kvalitních rozhodnutí.

V současné době je problémem téměř všech velkých měst soužití (či spolupráce) s jejich regionálním zázemím. V souvislosti s obnovením krajů budou precizovány kompetence jejich orgánů. Kraje budou nepochybně budovat své informační systémy. Bylo by žádoucí, aby byla od počátku sledována jejich strukturální kompatibilita a využitelnost jak pro úroveň republikovou, tak i pro jednotlivé obce.

Milan Körner

Územní plánování a nové právní předpisy

Ode dne voleb v listopadu loňského roku do února 2001 vstoupila v platnost celá řada nových právních předpisů, které poměrně výrazně ovlivňují proces pořizování a zpracování územněplánovacích dokumentací. Většina z nich vyplynula z první etapy reformy veřejné správy.

Zákon č. 128/2000 Sb. je novým zákonem o obcích, který ve vztahu k územnímu plánování přináší především tyto změny:

- definuje v § 34 veřejná prostranství, kterými jsou všechna náměstí, ulice, tržiště, chodníky, veřejná zeleň, parky a další prostory přístupné každému bez omezení, tedy sloužící veřejnému užívání, a to bez ohledu na vlastnictví k tomuto prostoru. O tuto definici se bude možné opírat při stanovování regulativů (veřejná prostranství nebude nutné samostatně definovat v závazné části ÚPD);
- zavádí jednotně pojem zastupitelstvo obce (města);
- podle § 84 odst. 1 zastupitelstvo obce rozhoduje až na výjimky v samostatné působnosti, což se vztahuje i na schvalování ÚPD;
- zastupitelstvu obce je vyhrazeno podle § 84 odst. 2 písm. b) schvalovat územní plán obce a regulační plán (nově v samostatné působnosti) a (také v samostatné působnosti) vyhlášovat jejich závazné části obecně závaznou vyhláškou (dříve vyhlášku vydávala rada nebo starosta);
- všechny písemnosti vyhotovené orgánem obce a týkající se samostatné působnosti obce se v záhlaví označují uvedením slova „obec“ („město“) a názvem obce nebo města s uvedením orgánu, který písemnost vyhotovil (viz § 111 odst. 1). V současné době se toto ustanovení týká v územním plánování smluv o dílo, schvalování ÚPD a vydávání obecně závazných vyhlášek;
- všechny písemnosti vyhotovené orgánem obce a týkající se přenesené působnosti obce, s výjimkou nařízení obce, se v záhlaví označují slovy „Obecní úřad“ („Městský úřad“) s uvedením názvu obce nebo města (viz § 111 odst. 2). V současné době se toto opatření týká v územním plánování celého procesu pořizování ÚPD s výjimkou smluv o dílo, schvalování ÚPD

a vydávání obecně závazných vyhlášek. Vypracovávají-li písemnosti odbory obecního (městského) úřadu, uvede se pod záhlavím též název odboru, který písemnost vyhotovil;

- významná jsou ustanovení §§ 113 až 116, která upravují povinnost zaměstnanců složit zkoušky zvláštní odborné způsobilosti (do 18 měsíců), jinak nemohou vykonávat mimo jiné i činnosti na úseku územního plánování;
- celá hlava VI pojednává o dozoru nad výkonem působnosti obce. Pro obor územní plánování jsou významné především paragrafy 124 a 127;
- podle § 124 odst. 1 pozastaví okresní úřad výkon obecně závazné vyhlášky obce (např. o vyhlášení závazné části ÚPD), odporuje-li zákonu. Nejednají-li zastupitelstvo obce do tří měsíců nápravu, podá přednosta okresního úřadu nebo zastupitelstvo kraje návrh na její zrušení Ústavnímu soudu;
- podle § 124 odst. 2 okresní úřad pozastaví výkon usnesení zastupitelstva obce (např. o schválení ÚPD), má-li za to, že je v rozporu se zákonem nebo jiným právním předpisem vydaným na základě zákona. Podle odst. 3 podá okresní úřad žalobu krajskému soudu na zrušení usnesení, pokud obecní zastupitelstvo nejedná do 3 měsíců nápravu;
- okresní úřad podle § 127 odst. 2 zruší opatření orgánů obce (např. úkony spojené s pořizováním ÚPD), která jsou v rozporu se zákonem, jiným právním předpisem, v jejich mezích též s usnesením vlády nebo směrnicí ústředního správního úřadu, nejedná-li nápravu orgán, který je vydal, ve lhůtě stanovené okresním úřadem;

Zákon o obcích se nevztahuje na Prahu, pro kterou byl přijat samostatný **zákon o hlavním městě Praze č. 131/2000 Sb.**

Zákon č. 129/2000 Sb. o krajích se týká územního plánování především v těchto ustanoveních:

- podle § 35 odst. 1 rozhoduje až na výjimky zastupitelstvo ve věcech patřících do samostatné působnosti;
- podle odst. 2 písm. e) téhož paragrafu je zastupitelstvu vyhrazeno schvalovat územněplánovací dokumentaci pro území kraje a vyhlášovat její závazné části obecně závaznou vyhláškou kraje. Územní plán velkého územního celku tedy schvaluje zastupitelstvo v samostatné působnosti;
- podle § 8 musí být obecně závazná vyhláška vyhlášena. Vyhlášení se provede uveřejněním ve Věstníku. Podrobnosti o Věstníku jsou uvedeny v § 10 (Věstník je fakticky pro území kraje obdobou Sbírký zákonů). Věstník musí být přístupný u krajského úřadu a u všech okresních a obecních úřadů v kraji;
- podle § 72 mohou zaměstnanci vykonávat vybrané činnosti (mimo jiné i na úseku územního plánování) jen na základě prokázání zvláštní odborné způsobilosti. Zkoušku musí vykonat nejpozději do 18 měsíců od vzniku pracovního poměru;
- dozor nad výkonem samostatné a přenesené působnosti vykonává Ministerstvo vnitra ve spolupráci s věcně příslušnými ministerstvy podle ustanovení hlavy VI. Zákon o krajích obsahuje obdobná ustanovení, jako zákon o obcích a Ministerstvo vnitra tak může zjednat nápravu v případech, kdy je vydána obecně závazná vyhláška v rozporu se zákonem, přijato usnesení zastupitelstva v rozporu se zákonem nebo jiným právním předpisem vydaným na jeho základě nebo kdy je přijato opatření v přenesené působnosti (např. při pořizování ÚPD) v rozporu se zákony, jinými právními předpisy vydanými na jejich základě, s usnesením vlády, směrnicemi a instrukcemi ministerstev a jiných ústředních správních úřadů;
- podle § 92 jsou orgány kraje v přenesené působnosti podřízeny příslušnému ministerstvu.

Nabytím účinnosti zákonů o obcích a o krajích se změnila i úloha okresních úřadů. Proto byl vydán pod č. **147/2000 Sb.** nový **zákon o okresních úřadech**. Na úseku územního plánování stojí za připomenutí především ustanovení o ukončení platnosti tohoto zákona (a tím i činnosti okresních úřadů) dnem 31. 12. 2002 a ustanovení o zvláštní odborné způsobilosti. Pokud k počátku účinnosti tohoto zákona (ke dni voleb do zastupitelstev krajů) neprokázal zaměstnanec splnění požadavku zvláštní odborné způsobilosti, je povinen vykonat zkoušku do 18 měsíců.

Velmi významné změny přináší **zákon č. 132/2000 Sb.** o změně a zrušení některých zákonů souvisejících se zákonem o krajích, zákonem o obcích, zákonem o okresních úřadech a zákonem o hlavním městě Praze. Tento zákon nabyl účinnosti dnem 1. 1. 2001 a ve své části třicáté šesté přináší změnu zákona č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů. Zákon č. 132/2000 Sb. přináší na úseku územního plánování tyto novinky:

- novými orgány územního plánování jsou kraje;
- orgán kraje v přenesené působnosti
 - a) vykonává působnost nadřízeného orgánu územního plánování pro okresní úřady a pro města Brno, Ostrava a Plzeň,
 - b) pořizuje územní plány velkých územních celků,
 - c) pořizuje územněplánovací podklady nezbytné pro svoji činnost;
- změnily se úkoly a pravomoci Ministerstva pro místní rozvoj, které nyní
 - a) pořizuje územní plány velkých územních celků, u kterých si schválení vyhradila vláda,
 - b) pořizuje územní plány velkých územních celků zahrnujících území více krajů v případě, že se příslušné kraje nedohodnou, který z nich bude tuto územněplánovací dokumentaci pořizovat,
 - c) pořizuje územněplánovací podklady nezbytné pro svoji činnost; pořizuje pro celé území České republiky územně-technické podklady pravidelně prověřující stav a záměry uspořádání území,
 - d) vykonává působnost nadřízeného orgánu územního plánování pro hlavní město Prahu a pro kraje;
- stanovuje, že při projednávání územního plánu velkého územního celku návrh zadání

musí pořizovatel zaslat vždy jednotlivě všem dotčeným orgánům územního plánování (dříve zasílal jen obcím, nyní i okresům, popř. krajům a Ministerstvu obrany) a tyto orgány mohou do 30 dnů po obdržení podat své připomínky;

- nově stanovuje, že i zadání územních plánů velkých územních celků musí být projednána s nadřízeným orgánem územního plánování;
- dva výše uvedené principy projednání zavádí i u konceptu řešení a návrhu ÚP VÚC. Každý dotčený orgán územního plánování může ve stanovené lhůtě podat své námítky a při pořizování ÚP VÚC plní své úkoly nadřízený orgán územního plánování, kterým je Ministerstvo pro místní rozvoj (dává vyjádření ke konceptu řešení a stanovisko k návrhu);
- pořizovatel ÚP VÚC je povinen sdělit rozhodnutí o námítkách nově i orgánům územního plánování (pokud námítky uplatnily);
- stanovuje, že územní plány velkých územních celků schvaluje pro své území kraj, a to v samostatné působnosti;
- vláda schvaluje územní plány velkých územních celků zahrnující území více krajů a nadále si může vyhradit i schválení ÚP VÚC spadajícího do kompetence Ministerstva obrany. (Územní plán velkého územního celku pro území více krajů schvaluje vláda vždy, tedy i v případech, kdy se kraje dohodnou, že jeden z nich tento ÚP VÚC pořídí.);
- vláda si již nemůže vyhradit ke schválení ÚP VÚC pro území jednoho kraje;
- závaznou část ÚP VÚC a její změny v případě, že je schvaluje vláda, vyhláší Ministerstvo pro místní rozvoj uveřejněním jejich plného znění ve Sbírce zákonů;
- závaznou část územněplánovací dokumentace a její změny, které schvaluje kraj nebo obec v samostatné působnosti, vyhláší jejich orgány obecně závaznou vyhláškou (v samostatné působnosti);
- i u pořizování změn ÚP VÚC kraji se nově zavádí povinnost vyžádat si stanovisko nadřízeného orgánu územního plánování;
- pokud dojde při projednávání územněplánovací dokumentace k protichůdným stanoviskům mezi spolupůsobilými orgány státní správy (jedním z orgánů může být i orgán územního plánování) a nepodaří-li se vzniklý rozpor odstranit do 60 dnů dohodou nadřízených orgánů, rozhodne orgán kraje v přenesené působnosti, v případech, kdy nadřízeným orgánem byl okresní úřad, v ostatních případech

rozhodne Ministerstvo pro místní rozvoj. Orgán kraje nebo Ministerstvo pro místní rozvoj rozhodnou po projednání s příslušnými orgány státní správy do 60 dnů od postoupení rozporu k rozhodnutí;

- předseda vlády je zmocněn, aby ve Sbírce zákonů vydal úplné znění stavebního zákona.

Dnem 19. února 2001 nabyl účinnosti **zákon č. 59/2001**, kterým se mění zákon č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů. Zákon č. 59/2001 Sb. přináší na úseku územního plánování tyto novinky:

- vyjasnil pravomoci obcí jako orgánu územního plánování v tom smyslu, že obec nyní pořizuje územní plán obce a regulační plán v přenesené působnosti (schvaluje v samostatné působnosti, stejný režim je i u krajů). Zároveň vypuštěním slov „pro své území“ umožnil obcím pořizovat po dohodě s jinou obcí územní plán obce či regulační plán i pro ni (ne však schvalovat);
- stanovil, že pro kraje je stanovisko nadřízeného orgánu územního plánování k návrhu ÚP VÚC závazné a bez odstranění zjištěných nedostatků z hlediska platných předpisů nelze ÚP VÚC schválit (toto ustanovení platí pro obce již od 1. 7. 1998);
- soustavné sledování, zda se nezměnily podmínky, na základě kterých byla územněplánovací dokumentace schválena, je nyní povinností nikoliv orgánu, který ji pořídil, ale orgánu, který je nyní příslušný k jejímu pořízení. Tento orgán je nově oprávněn i k pořízení změny ÚPD;
- změnu ÚPD již neschvaluje orgán, který schválil původní územněplánovací dokumentaci, ale orgán, který je nyní příslušný k jejímu schválení.

Ve vazbě na změnu zákonů byla připravena i novela vyhlášky č. 131/1998 Sb. Tato novela byla mezirezortně projednána. Při projednávání v legislativní radě vlády byl schválen s drobnými úpravami její text, ale bylo vzhledem ke značnému rozsahu změn rozhodnuto, že bude vydána nikoliv jako novela, ale v úplném znění jako **nová vyhláška o územněplánovacích podkladech a územněplánovací dokumentaci**. Její zveřejnění ve Sbírce zákonů lze očekávat v nejbližších dnech. Poté bude v Aktualitách otištěn i rozbor změn, které přináší.

Tomáš Sklenář

Skupina pro ÚPD v GIS

V závěru listopadového semináře AUÚP, který byl věnován námětu výpočetního zpracování územních plánů ve formě GIS, byl předložen návrh na ustavení pracovní skupiny, jejímž cílem by mělo být sledování stavu a vztahu vzájemně si blízkých a zčásti překryvných oborů „územního plánování“ a „geografických informačních systémů“. Rada Asociace vzala utvoření této skupiny na vědomí na svém jednání v závěru ledna 2001 s tím, že skupina bude zároveň poradním orgánem AUÚP pro otázky digitální formy ÚPD v GIS.

VÝZVA

Jak ukázaly výsledky semináře – značná stávající nerovnoměrnost až nahodilost ve formách využití výpočetní techniky v územním plánování je důsledkem současných legislativních podmínek a neexistující koordinace. To ve svém důsledku vede k práci formou experimentálního hledání individuálních cest.

Důvodem pro vytvoření výše zmíněné pracovní skupiny je tedy mj. potřeba zlepšit výměnu informací mezi jednotlivými stranami zainteresovanými v oboru územního plánování a GIS. Citíme, jakoby prostor potřebný pro vzájemnou komunikaci dosud zaplňovala mlhovina, takže není všem zcela patrné, co např. mohou nabídnout technologie GIS profesi územního plánování a procesu územního rozhodování, ale také naopak – jakým přínosem může být využití jevů sledovaných v rámci územního plánování pro tvorbu a praktickou funkci informačních systémů.

Základní sestava zmíněné pracovní skupiny by měla sdružit zástupce jak pořizovatelů, tak i zpracovatelů územních plánů, specialisty oboru GIS i garanta oboru územního plánování – MMR. K zahájení činnosti skupiny byla nabídnuta účast těmto pracovníkům (pořadí jmen je uvedeno podle abecedy):

- a) pořizovatelé: RNDr. J. Hiess;
- b) zpracovatelé: Ing. arch. V. Klajmon, Ing. arch. P. Koubek, Ing. arch. J. Mejsnarová, Ing. arch. V. Poláčková;
- c) specialisté GIS: Ing. J. Bradáč, Ing. J. Poláček, Ing. J. Růžička;
- d) zástupci MMR: Ing. arch. K. Kubiš, Ing. J. May, Ing. T. Sklenář;

Uvědomujeme si, že optimální počet členů skupiny (z hlediska pracovní komunikativních vztahů) je omezen číslem 7 až 8. To se však bude týkat jen omezeného pra-

covního jádra skupiny. Aby bylo v průběhu času možné čerpat z podnětů a zkušeností všech, kteří se o ně budou chtít rozdělit – případně ověřovat návrhy formou oponentních posudků, je otevřen prostor nejširší odborné veřejnosti.

Obracíme se proto na vás s pozváním: **máte-li zájem o spolupráci, pište na adresu** Asociace pro urbanismus a územní plánování, Perucká 44, 120 00 Praha 2 a označte záhlaví svého listu heslem „skupina pro ÚPD v GIS“. Sdělte nám, kterou část odborného spektra – a) b) c) d) – zastupujete, jaké zkušenosti s výpočetním zpracováním ÚPD nebo prací s GIS máte apod.

Pro doplnění předkládáme **závěry k problematice v úvodu zmíněného semináře ÚP a GIS, které jsou zároveň doporučeným základem pro pracovní start utvořené skupiny** (jakékoli konstruktivní podněty a připomínky vítáme):

1. Územní plán (VÚC nebo obce) není sám o sobě GIS (geografický informační systém). Může však být jeho součástí a jako takový poskytuje údaje o možnostech koordinovaného využití území; naopak zejména v analytické fázi zpracování územního plánu je funkční GIS zdrojem údajů o územních limitech atp. – pro zpracovatele ÚPD.

2. Základem funkčního GIS jsou soubory dat, přičemž musí být stanoven subjekt zdroje dat, případně zpracovatel (tvorba dat, ale hlavně subjekt správy dat (garance jejich údržby a aktualizace). Součástí celého systému musí být stanovení pravidel pro poskytování dat.

3. Digitální územní plán (ve formě GIS!!) je produkt, který používá softwaru a struktury GIS jako nástroje s cílem dosáhnout plné kompatibility s funkčním GIS a s dalšími druhy ÚPD.

4. Pro dosažení cíle v bodě 3 je nutné: 4a) provést standardizaci pojmosloví oboru územního plánování (systémový jazyk oboru urbanismus a územní plánování); 4b) stanovit jednotná pravidla pro způsob digitalizace územních jevů tak, aby odpovídal potřebám formy GIS (a to i při různorodosti individuálně používaných SW systémů);

Při realizaci těchto cílů je žádoucí využít výsledků stávajících ověřených nebo ověřovaných prací. U výpočetního zpracování ÚPD a ÚPP se jeví potřeba rozlišit dvě sféry standardizace:

- sféra datová, takzvaných „čistých dat“, nutná zejména pro přenos dat (i mimo obor)
 - sféra aplikační, pro prostředí územního plánování (souvisejí úzce se standardizací oboru územní plánování a urbanismus)
- 5.** V současné době je třeba iniciovat užší spolupráci při tvorbě paragrafového znění nového zákona o územním plánování tak, aby byly uplatněny poslední poznatky problematiky digitálních produktů ÚPD a výše sledované cíle.

K dalším cílům skupiny patří například: – osvětové aktivity mezi pořizovateli i zpracovateli ÚPD ohledně specifikace nároků na HW, SW i na personální problematiku související s funkčním GIS; – ve spolupráci s ministerstvy pro místní rozvoj a vnitra vymezit a zařadit souhrn dat ÚPD v GIS do systému chystaných informačních soustav (rozsah a měřítko sledovaných jevů...).

Těšíme se na vaše podněty a případnou spolupráci.

Za „přípravný výbor“ skupiny pro ÚPD v GIS

Pavel Koubek

4. ročník specializovaného semináře

Územní plánování a GIS

19.-21.6. 2001 v areálu „Rovnost“ na Vranovské přehradě

Seminář bude zaměřen pracovní, tradičně předvede poslední dosažené výsledky územního plánování a spřízněných disciplín, bude úzce navazovat na unifikační a standardizační tendence, vývoj legislativních a normativních prací a pokusíme se zařadit blok o přeshraničních efektech a souvislostech.

Odborný program

Formy: **Referáty** – klasické komentované a zobecněné příklady vyvinutých postupů digitálního zpracování ÚPD, mluvené slovo se souběžnou projekcí z počítače na plátno. Referáty budou vydány ve sborníku a publikovány na internetu. Řízená diskuse v závěru příslušných bloků. Prezentace firem u počítačů. Soutěžní výstava digitální územně plánovací dokumentace. Nově: **tvůrčí dílna** (brainstorming a podobné techniky po česku – týmová identifikace a formulace problémů, nalézání návrhů řešení), projekční a aplikační úlohy prakticky. Vyhodnocení průzkumu a diskuse z internetové konference za poslední půlrok.

úterý 19. 6. 2001

Retrospektivní pohled na vývoj v oboru po roce od „Vranova 2000“. Územněplánovací podklady, územně-technické podklady, podklady pořizovatelů, dostupnost a systémová opatření k zajištění datových vstupů (digitální státní mapové dílo, účelové referenční mapy). Docenění přípravných prací pořizovatele, notorické potíže projektantů ve fázi průzkumů a rozborů. Komplexní informační systémy v ČR. Informace o informacích (metainformace) v ÚP. Proč ÚPD digitálně a ještě navíc standardizovaně.

středa 20. 6. 2001 - dopoledne

Veřejnoprávní charakter digitální ÚPD, dopady zákona o digitálním podpisu. Zabezpečení dat. Když GIS, tak varianty ve fázi konceptu! Úrovně, obsah, struktura dat, organizace datových toků. Příklady zaměřené na prezentaci předností různých systémů a postupů, ilustraci rozmanitosti přístupů, varování před obvyklými chybami, zobecnující rady a doporučení. Typické úlohy uživatelů nad ÚPD v GIS. Technické problémy projektování a převodů v CAD a GIS. Náklady versus úspory, potíže růstu a přínosy vyvolané užitím digi-

tální technologie. Počítač, územní plán, GIS a internet ve veřejné správě. Úředník je také člověk, zvyšme mu laťku, ať má reforma veřejné správy patřičný říz! ÚPP a ÚPD v počítačových sítích prakticky. Koncepce standardního vybavení koncových uživatelů územně plánovací dokumentace. Přínos použití technologie GIS pro veřejnost. Příklady a názorné ukázky digitálních územních plánů a referenčních mapových podkladů. Zkušenosti z úřadů. Workshop – dílna – dřina hrou.

středa 20. 6. 2001 – odpoledne, večer
Volitelné společenský program: exkurze s průvodcem do bezcelní zóny Hatě - Excalibur City následovaná výsádkem na území National parku Thayatal a nenáročnou pěší překonání údolí řeky Dyje do ČR. Večer: obvyklá návštěva podzemních prostor znojenské vinařské oblasti.

čtvrtek 21.6.2001 - dopoledne

Standardizace digitální ÚPD - aktuální situace – CAGI, ÚSIS, MMR ad. Unifikovaný zadávací předpis pořizovatele, datové modely KOBRA, BRAKOP ad. – poznatky po aplikaci. Prezentace nejpokročilejších komplexních postupů, příkladů a výstupů. Digitální ÚPD jako subsystém regionální databáze GIS nových krajů. Plánovací nástroje v praxi přeshraniční spolupráce. Vyhodnocení soutěže vystavených panelů. Závěry. Rozloučení.

Program bude upřesněn ke 31. 3.

2001 na webovské stránce pořadatele, konečnou verzi obdrží účastníci při prezentaci.

Místo konání: rekreační středisko Rovnost v lese u Vranovské přehradě na řece Dyji, klidné prostředí nedaleko jezera.

V případě většího zájmu upřednostňujeme účastníky, kteří na semináři vystoupí aktivně:

- ústní referát 5-15 minut
- dokumentace k vyvěšení na panely

Záleží Vám na prestiži a úrovni územního plánování?

Pak nemůžete chybět na Vranově: „ÚP a GIS 2001“ je tu pro Vás!

- prezentace digitálně zhotovené a provozované dokumentace

Závaznou přihlášku s nabídkou a cenami poskytovaných služeb najdete na www.poradatele.com od 1. 4. 2001.

Adresa pořadatele

Okresní úřad Znojmo, RRR, paní Zednicková, nám. Armády 8, 670 39 ZNOJMO, fax. 0624/225815, přihlašujte se nejlépe e-mailem: draha.zednickova@oku-zn.cz nebo jiri.hiess@oku-zn.cz.

Na této adrese lze získat i sborník z minulého ročníku.

Evropské kolokvium Bydlení: prostředek sociální soudržnosti

Housing: A tool for social cohesion

Liege, Belgie

24.-25. 9. 2001

Kolokvium pořádá v rámci předsednictví Belgie v Evropské unii ministr pro bydlení Valonska pan Michal Daerden ve spolupráci s Evropským fórem bydlení (European Housing Forum). Cílem kolokvia je výměna zkušeností veřejného sektoru evropských zemí v používání nových forem zpřístupnění bydlení pro obyvatele a používání méně tradičních forem bydlení jako prostředku sociální soudržnosti. Kolokvium bude probíhat ve třech sekcích. První bude věnována možnostem opatřit si bydlení, druhá sociální integraci a třetí ochraně a tvorbě sociálních vazeb v místě bydliště.

Další informace o kolokviu je možné obdržet na <http://mrw.wallonie.be/dgatlp/colloque>

4. bienále evropských měst a evropských urbanistů

„Kultura ve městech – změna je nová příležitost“
Rotterdam, De Doelen, 20. – 22. září 2001

Již čtvrté bienále evropských měst a evropských urbanistů se bude konat letos na podzim v Rotterdamu. Tématem bude „Kultura ve městech – změna je nová příležitost“. Protože Rotterdam je kulturním městem Evropy v roce 2001, bude bienále spojeno s návštěvou dalších kulturních a společenských akcí pořádaných při této příležitosti.

Letošní bienále se zaměří na vztah mezi kulturou a plánováním měst v evropských zemích. Kultura ve městech se bude zkoumat ve čtyřech okruzích, které se různou měrou dotýkají vztahu kultury a proměn měst v současné době: interakce mezi globální a místní kulturou, památková péče a kulturní dědictví, prolínání kultur ve městě a příležitosti pro rozvoj veřejných prostor a investic.

Cílem bienále je umožnit diskuzi a výměnu zkušeností mezi urbanisty, sociology, památkáři, politiky a dalšími odborníky. Organizátoři si kladou za cíl poznat, jak se města a lidé vyrovnávají s měnícím se kulturním prostředím vlivem globalizace, migrace a dalších demografických změn. Bienále by mělo otevřít celoevropskou diskuzi o tom, jak mohou urbanisté přispět k rozvoji kulturního prostředí.

Čtvrté bienále pořádá Nizozemská asociace urbanistů (bnSP) a Nizozemský institut pro prostorové plánování a bydlení (NIROV) ve spolupráci s Evropskou radou urbanistů (ECTP), již je naše asociace členem. Třídenní konference bude doprovázena semináři, exkurzemi a výstavou projektů k tématu bienále. Organizátoři vyzývají všechny urbanisty a odborníky příbuzných profesí, aby přijeli do Rotterdamu a zúčastnili se bienále. Účastnický poplatek činí EUR 400, dojde-li přihláška před 1. červnem, pak EUR 300.

Další informace o bienále naleznete na :

www.biennialtownplanning.org, E-mail: biennial@nirov.nl

Telefon: Martijn Vos nebo Suzanne Mulder: +31 70 3028484

Statutární město Olomouc

vyhlašuje

**Urbanistickou soutěž na zpracování návrhu řešení
dostavby a přestavby centrální části města Olomouce
„Centrum - jih“**

Organizační a odborný garant: Magistrát města Olomouce,
odbor koncepce a rozvoje (vedoucí Ing. Jana Zimová)

Předpokládaný termín vyhlášení: 2. duben 2001

Předpokládaný termín odevzdání návrhů: 25. červen 2001

Území vymezené k řešení o rozloze 70 ha bezprostředně navazuje na historické jádro města, které je jednou z nejvýznamnějších městských památkových rezervací v ČR.

V řešeném území je poměrně značný rozsah volných a přestavbových ploch. Předpokládá se zde mj. lokalizace areálu správních budov Olomouckého kraje i rozvoj vysokého školství.

ČLENSKÉ PŘÍSPĚVKY NA ROK 2001

Výše členských příspěvků zůstává pro rok 2001 nezměněna:
700 Kč (pro důchodce **200 Kč**).

Členský příspěvek prosím uhradte nejpozději

do konce června 2001.

Platbu můžete provést:

a) bankovním příkazem – číslo účtu: **1922930399/0800**
variabilní symbol: **Vaše rodné číslo** - je nezbytný, zejména pokud platíte z účtu, který nezní na Vaše jméno!

b) přiloženou poštovní poukázkou typu A (oproti loňským složenkám typu A-V doznaly opět trochu změnu - snad k lepšímu, co se týče následné identifikace plátců).

Pro snadnou identifikaci Vaší platby je zde nezbytné vyplnit do kolonky „Zpráva pro příjemce“ hůlkovým písmem **Vaše jméno!** Údaje, jež vyplňujete do kolonky „Odesílatel“, se z výpisu, který nám Česká pošta zasilá, vůbec nedozvíme.

Poznámka:

Stále ještě evidujeme složenkou zaplacené, ale neidentifikované (a bez Vaší pomoci neidentifikovatelné) platby:

- 700 Kč ze dne 30. 6. 2000, var. symbol: 5109101335 (nikdo s tímto rodným číslem není v evidenci Asociace), podací pošta 105585
- 700 Kč ze dne 27. 7. 2000, var. symbol: chybí, podací pošta 301043

Dotazník Evropské rady urbanistů (ECTP)

Vážení členové asociace, vážení čtenáři,
v příloze AKTUALIT Vám zasiláme dotazník, který sestavili kolegové z Evropské rady urbanistů (European Council of Town Planning - ECTP). Tato organizace sdružuje spolky obdobné naší asociaci z ostatních evropských zemí. Jejím cílem je zlepšovat postavení urbanisty na sjednocujícím se evropském trhu a chránit jeho profesní zájmy. Více se o práci ECTP můžete dozvědět na internetové stránce www.ceu-ectp.org. Naše asociace je členem ECTP od roku 1999 jako přidružený člen. Smyslem dotazníku, který je jednotný pro všechny členy ECTP, je získat údaje pro porovnání vzdělání, kvalifikačních předpokladů pro výkon určitých činností a postavení urbanistů ve společnosti jako celku. Dotazník má vlastně dvě části. Na první, zaměřenou na legislativu a vzdělávací systém, odpovídají řídicí orgány národních sdružení, ta druhá se dostává do rukou právě Vám. Podobný výzkum zatím v tomto rozsahu neuskutečnil.

Jeho potřeba je o to důležitější, že mezi jednotlivými státy existují značné rozdíly a že profese urbanistů je v řadě zemí ovlivňována stále liberálnějšími předpisy.

Výsledky průzkumu za jednotlivé země budou vyhodnoceny do jarního zasedání ECTP, které se koná v květnu ve Varšavě.

S celkovým výsledkem, který bude znám do konce roku, budete v Aktualitách seznámeni.

Dovolujeme si Vás proto požádat o vyplnění a zaslání příloženého dotazníku do 6. 4. t. r. Účastníci sympózia v Prostějově jej budou moci odevzdat přímo na místě sekretariátu asociace.

Vít Řezáč

Zpráva o 42. kongresu ACSP – Asociace amerických škol urbanismu v Atlantě

Město Atlantě ve státě Georgia se v listopadu 2000 stalo pořadatelem výročního desátého kongresu ACSP (Association of Collegiate Schools of Planning), kterého se účastnilo přes 700 významných amerických, ale i evropských a asijských urbanistů.

Zajímavým experimentálním polem byla samotná dynamicky rostoucí Atlanta, rozvíjející se a moderní i zároveň tradiční prostředí amerického Jihu s každoročním nekolikatisícovým proudem přistěhovalců. Atlanta je zvláštní město, kde kulturní heterogenita, etnická koexistence, dynamický rozvoj a jím vyvolané změny města mohou být sledovány v unikátních urbánních podmínkách.

Diskutovalo se o urbanismu, globalizaci, politických iniciativách, a to za zvětšujícího se zájmu veřejnosti, která se chce účastnit na rozhodování o svém životním prostředí. Mezi stěžejní témata patřily:

Analytické metody a počítačové aplikace (přínos v rozvoji urbanistické teorie a praxe, aplikace GIS, vizuální a numerické simulace, podpůrné systémy v územním plánování a pokrokové aplikace kvantitativních městských a regionálních modelů)

Ekonomický rozvoj a urbanismus (ekonomický rozvoj čtvrtí, měst, regionů i nadregionálních mezistátních útvarů, teorie i příklady z rozvojové praxe měst)

Životní prostředí města a management zdrojů (hospodaření s přírodními zdroji a fyzickým prostředím, tj. vodou, vzduchem, půdou, odpady, ohroženými druhy živočichů a rostlin a otevřeným prostorem, životní prostředí a trvale udržitelný rozvoj měst, bilancování v oblasti environmentálních faktorů)

Bydlení a rozvoj komunit (výzkum v oblasti bydlení, rozvoje komunit a sociálního kapitálu komunit, sociální politiky, státní politiky bydlení, vlastnictví domů, diskriminace v bydlení a v poskytování hypoték)

Etnikum, rod a diverzita v urbanistickém plánování (potřeby minorit v urbanistickém plánování, soužití minorit v organismu města, urbanistické plánování v podmínkách kulturní a etnické heterogenity a kompatibility)

Politika územního rozvoje a management (plánování územního rozvoje, strategické plánování, řízení rozvoje, lokální

a regionální územní řízení, hodnocení efektivity růstu, plánování v dynamickém kontextu, nová světová hierarchie a nově se objevující regiony)

Urbanistické vzdělávání a urbanistická pedagogika (profesionální instituce a internacionalizace plánování, zkušenosti s výukou na vysokoškolské a postgraduální úrovni, inovované postgraduální kurzy urbánního rozvoje a ekonomiky a prestižní doktorandské programy)

Urbanismus v rozvojových zemích a okrajových regionech (profesionální odpovědnost a efektivnost práce urbanistů, scénáře lokální rozvojové iniciativy, případy regenerace určitých lokalit veřejného sektoru v bydlení, role průmyslu a místních podniků, potenciální přínosy památkové ochrany měst a jejich plánování, obnova ochrany venkova, nová sídla)

Historie urbanismu (plánovací aktivity, implementace i vědecký výzkum, umístění a design fyzického prostředí komunit, tak sociální, ekonomické a technologické vize ve všech měřítcích, tj. globální, národní, regionální, institucionální, i lokální, urbanistické modely a teorii jednotlivých teritorií)

Plánovací postupy, administrace a role práva a řešení sporů (územněplánovací rozhodnutí a jeho implementace, sociální legitimita plánování a její budoucnost, konsensus ve výstavbě a současná praxe, problematika vztahů institucí a veřejnosti, problematika postupů, intervencí a lobování, budování konsensu, budoucnost národních plánovacích systémů)

Urbanistická teorie (impulzy v urbanismu v nadcházejícím století: role plánování v moderním státě, racionalita a její úloha v územním plánování, role vědeckých znalostí a výzkumu v urbanismu, komunikativní akce v plánování, relace mezi teorií o urbanismu a urbanistickou teorií, systém plánování a role státu a společnosti, morální úvahy a etický trénink)

Regionální plánování (vzorce růstu, migrace, systémy měst, teorie regionálního rozvoje, metody regionální analýzy, teorie regionální kultury a sítě, komparativní

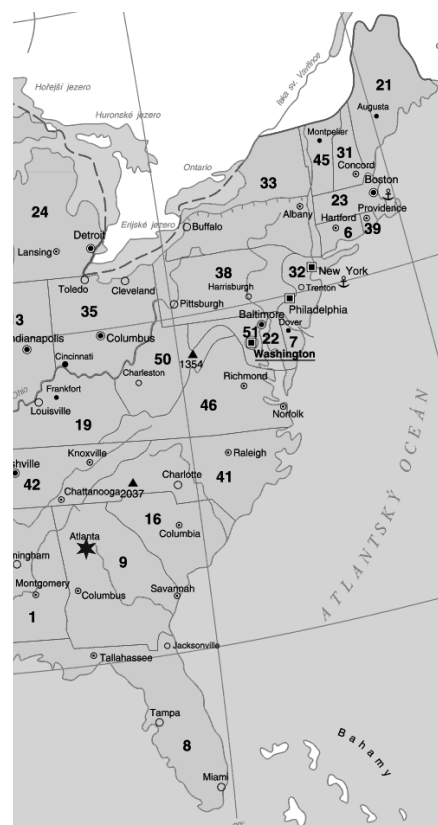
regionální plánování, regionální instituce a management, vyhodnocování regionální urbanistické praxe jak v urbánních, tak v rurálních oblastech, zkušenosti s analýzou regionálního strategického plánování, místní reformou vlády a dopadem na plánování, úspěchy v regeneraci průmyslových regionů, které jsou v útlumu, regionální pohled na bydlení a rozvoj komunit)

Transport a plánování infrastruktury (městská doprava, veřejná doprava, interakce dopravy a územního plánování, alternativní doprava, meziměstská doprava (vysokorychlostní vlaky), další typy infrastruktury (voda, odpady), ekonomické a finanční aspekty poskytování tohoto městského vybavení občanům)

Městská architektura a urbanismus (měnící se role měst, problémy růstu měst a chátrání některých částí a jejich degradace, problémy památkové ochrany měst)

Doc. Ing. arch. PhDr.

Karel Schmeidler, CSc.

Nakladatelství Libri (02/51613113)

v 1. pololetí vydává:

Encyklopedie českých hradů

Hrady a zámky na Moravě a ve Slezsku
Ilustrovaná encyklopedie českých zámků
Zaniklé hrady zámky a tvrže Čech
Morava. Města a pamětihodnosti na dobových pohlednicích

České, moravské a slezské zvonice
Vodní mlýny v Čechách III. Praha a okolí

Horská, Pavla – Maur Eduard – Musil, Jiří
Zrození velkoměsta/urbanizace českých zemí a Evropa

Praha, Paseka 2001, s. 288

Paseka (02) 22710750

První ucelená monografie o urbanizaci v českých zemích, která zhodnocuje poznatky společenských věd, sociologie, demografie a historiografie. Pojednává o urbanizaci jako proces, který na našem území započal zhruba před dvěma sty lety v souvislosti s průmyslovou revolucí.

Otruba, Ivar

Zahradně architektonická tvorba

Brno, Mendelova zemědělská a lesnická univerzita 2000

Mendelova zemědělská a lesnická univerzita
 (05) 45131111 *Vysokoškolská skripta.*

Nakladatelství Academia ohlásilo v březnu vydání dvou zajímavých publikací:

Krier, Léon

Architektura – volba nebo osud

Kniha shrnuje názory na osudovou křížovatku, na níž se podle autora ocitla moderní architektura.

Štyr, Petr

Městské inženýrství

Přehled o metodách a podkladech rozhodování všech podstatných otázek v úrovni územního plánování, projektování, realizace i provozu technického vybavení území.

Hudečková, Helena

Sociologie I

3. vyd., Česká zemědělská univerzita, Praha 2000, 92 str.

Česká zemědělská univerzita, tel. (02) 24 38 33 75

Vysokoškolská skripta. Podtitul: Úvod do sociologie a sociologie venkova.

Hudečková, Helena - Lošťák, Michal

Sociologie II

2. vyd., Česká zemědělská univerzita, Praha 2000, 137 str.

Zaměřeno na sociologii venkova.

Adamčík, Stanislav

Regionální politika a management regionů, obcí a měst

1. vyd., Vysoká škola báňská - Technická univerzita Ostrava, Ostrava 2000, 140 str.

Vysoká škola báňská - Technická univerzita Ostrava, tel. (069) 6991111

Vysokoškolská skripta.

Lexikon mapových archivů a sbírek České republiky

1. vyd., Historický ústav AV ČR, Praha 2000, 267 str.

Historický ústav AV ČR, tel. (02) 882334, 884189, 887913

Publikace je pokusem o evidenci kartografických materiálů uložených ve sbírkách různých institucí na území České republiky. Pomůcka pro zájemce o kartografii a historickou geografii.

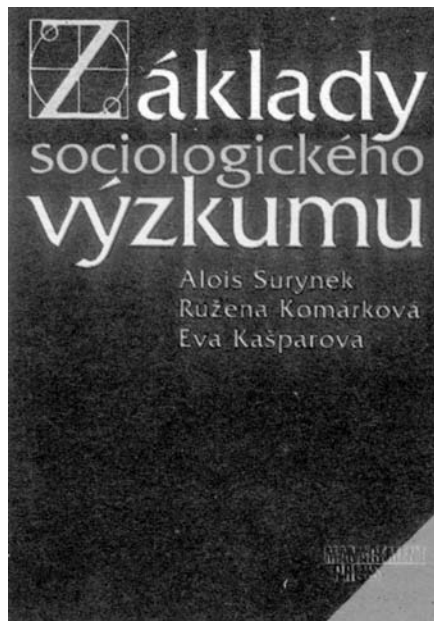
Semotanová, Eva

Jihlava: historický atlas měst České republiky

1. vyd., Historický ústav AV ČR, Praha 2000, 16 stran + 25 map

Historický ústav AV ČR, tel. (02) 882334, 884189, 887913

Další, osmý, svazek atlasu, který je součástí celoevropského projektu historických atlasů měst.

Surynek, Alois - Komárková, Růžena - Kašparová, Eva

Základy sociologického výzkumu

1. vyd., Management Press, Praha 2001, 160 s.

Management Press, tel. (02) 2446 2232,

2446 2402

Ucelený přehled o zaměření, metodách a předmětu sociologického výzkumu.

Členění publikace (obecné metodologické otázky, příprava výzkumu, výzkumné nástroje a jejich použití, zpracování a interpretace zjištění a jejich sociotechnické vyústění) odpovídá dílčím etapám sociologického šetření.

Ksandr, Karel

Müllerova vila

1. vyd., Argo, Praha 2000, 419 str.

Argo, tel. (02) 22781601

Reprezentativní kniha, jejíž přípravy se zúčastnili Václav Girs a Petr Urlich, se věnuje nejznámější pražské modernistické vile, která byla po rekonstrukci 24. 5. 2000 zpřístupněna veřejnosti.

Šlapeta, Vladimír - Lamarová, Milena - Karfik, Vladimír

Frank Lloyd Wright a česká architektura

1. vyd., Obecní dům, Praha 2001, 64 str.

Obecní dům, tel. (02) 22002105

Tři obsáhlejší statě o jednom z nejvýznamnějších světových architektů.

Krajina, životní prostředí, regiony

1. vyd., Masarykova univerzita - Vydavatelství, Brno 2000, str.

Masarykova univerzita - Vydavatelství, tel. (05) 41321234, I. 304

Sborník příspěvků z 1. mezinárodní konference doktorandů konané 16. února 2000 na PÍF MU v Brně.

Statistická ročenka České republiky 2000

1. vyd., Scientia, Praha 2000, 760 str.

Scientia, tel. (02) 3335 0201, 3335 0198-9

Obsahuje souhrnné roční informace o demografickém, sociálním a ekonomickém vývoji ČR.

Hrubá, Michaela

Města severozápadních Čech v raném novověku

1. vyd., Univerzita J. E. Purkyně, Ústí nad Labem 2000, 259 str.

Univerzita J. E. Purkyně, tel. (047) 5211029

Jednotlivé příspěvky se vztahují k sociálnímu, náboženskému a kulturnímu vývoji měst (Louny, Litoměřice, Most, Teplice, Ústí nad Labem, Libochovice) na základě především městských knih. Celkem 11 studií, opouzané diplomové práce, uvozené úvodní studií, jež je podstatnou částí doktorské práce.

Mareček, Jiří

Posuzování vlivů na životní prostředí

1. vyd., Univerzita J. E. Purkyně, Ústí nad Labem 2000, 38 str.

Univerzita J. E. Purkyně, tel. (047) 5211029

Sborník k tématu hodnocení vlivu vybraného okruhu staveb, činností a technologií na životní prostředí.

Vydává rada Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR jako informační tiskovinu pro členy Asociace a zájemce. Vychází nepravidelně. Náklad 200 výtisků. Redakce Ing. arch. Mgr. Zdeněk Černý, Pražského 604, 152 00 Praha 5, tel./fax (02) 51 61 15 85, e-mail: zcerny@bon.cz. Tajemník Asociace: Ing. arch. Zuzana Hrochová, tel. (02) 57 31 80 95. Adresa Asociace: Perucká 44, 120 00 Praha 2, tel. (02) 691 07 59, fax (02) 22 51 08 06, 24 31 01 85. Internetové stránky: www.urbanismus.cz. Vyšlo v březnu 2001